

Standardy ochrony dzieci i osób dorosłych w Parafii pw. Podwyższenia Krzyża Świętego i św. Marii Magdaleny w Siemowie

Archidiecezji Poznańskiej

Niniejszym z dniem 20-stego lipca 2024 r. zatwierdzam i wprowadzam w życie Standardy ochrony dzieci i dorosłych w parafii pw. Podwyższenia Krzyża Świętego i Marii Magdaleny w Siemowie.

Ks: Merem Jozef

PARAFIA RZYMSKO-KATOLICKA
p.w. Podwyższenia Krzyża Św.
i św. Marii Magdaleny
SIEMOWO
03-800 Gostyń, tel. (0-65) 572 22 88
Regon 040067250

PIECZĘ PARAFI

SPIIS TREŚCI:

1. Preambuła	str. 3
2. Wstęp	str. 3
3.I. Stworzenie zachowanie bezpiecznego środowiska w parafii	str.3
4.II. Weryfikacja, delegowanie i edukacja kapłanów osób konsekrowanych i świeckich pracujących z dziećmi i z osobami bezbronnymi w parafii:	str.5
<ul style="list-style-type: none">• Obowiązki proboszcza• Duszpasterze dzieci powinni	
5.III.Zespół do spraw Prewencji i jego praca.	str.6
6. IV. Formy przemocy wobec dziecka i osób dorosłych.	str.6
7. V. Sposób reagowania na oskarżenia lub niewłaściwe zachowania.	str.8
8. VI. Zapewnienie opieki i wsparcia dzieciom lub dorosłym skrzywdzonym.	str. 9
9. VII. Sposób postępowanie z oskarżonymi o wykorzystywanie seksualne i przemoc	str. 9
10. VIII. Zasady chroniące w obszarze parafialnym.	str.10
1. Zasady chroniące dotyczące dzieci.	str.10
2. Zasady chroniące w kontakcie bezpośrednim	str.10
3. Zachowania właściwe w naszym kręgu kulturowym	str. 11
4. Zasady ochrony dotyczące wyjazdów	str.12
5. Zasady chroniące dotyczące wszystkich również dorosłych	str.12
6. Kodeks zachowań między rówieśnikami	str.13
7. Sposoby pokojowego rozwiązania konfliktów	str. 14
11. IX. Edukacja dzieci oraz osób bezbronych w ochronie swoich granic	str. 15
12. X. Szkolenie i stałe wsparcie dla osób zajmujących się profilaktyką	str. 15
13. XI. Zapewnienie jakości i ciągłości działań w zakresie prewencji	str. 16
14. XII. Wykaz numerów telefonów, pod którymi również znajdziesz wsparcie	str.17

PREAMBUŁA

Niniejszy dokument stanowi realizację obowiązku prawnego dotyczącego wprowadzenia we wszelkich instytucjach, w których przebywają dzieci, standardów ich ochrony przed krzywdzeniem [ustawa z dnia 28 lipca 2023 roku o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2023 poz. 1606)].

„Dziecko jest chronione, bo jest kochane, a nie dlatego, że ma prawo do ochrony”

William Paul Young

Wstęp

Ustawa nazwana „Ustawą Kamilka” została bezzwłocznie przyjęta przez Kościół. Dobro dziecka jest najważniejsze dlatego wprowadza nowe instrumenty ochrony praw dzieci. Tym samym zobowiązuje do wdrożenia Standardów Ochrony Dzieci. Jest to spójny program działań realizowanych wszędzie tam, gdzie przebywają dzieci, gdzie się uczą, doskonalą swoje umiejętności artystyczne i sportowe, gdzie otrzymują pomoc w rozwoju duchowym, religijnym.

"STANDARDY OCHRONY DZIECI" jest to dokument zawierający zbiór zasad i procedur postępowania w placówce, które mają być przestrzegane i stosowane. Określa również organizację ochrony małoletnich przed krzywdzeniem, sposób dokumentowania, zasady opracowywania planu wspierania osoby doznającej przemocy i wiele innych.

Zasadą postęgi ludzi Kościoła jest poszanowanie godności każdej osoby tak jak to robił Jezus Chrystus. Szczególnym wymogiem tej zasady jest uznanie i przestrzeganie praw dzieci i młodzieży do tego, by były otoczone troską i szacunkiem. Mają one rosnąć w bezpiecznym środowisku z dala od jakiegokolwiek przemocy. Dziecko posiada swoją podmiotowość i jest we wspólnocie Kościoła otoczone duszpasterską troską. Ma ono się rozwijać w sferze fizycznej, duchowej i emocjonalnej. Nikt nie może naruszać praw dzieci i młodzieży.

Wierzimy, że „Standardy ochrony dzieci” jakie wprowadzimy do naszej wspólnoty kościelnej uchronią dzieci i sprawią, że zawsze będą czuły się bezpieczne. Rodzice natomiast wiedząc, że dzieci są objęte „ochroną” będą bez obaw powierzać nam swoje dzieci. Podane niżej normy i zasady postępowania w pracy z małoletnimi są narzędziem służącym eliminowaniu ryzyka popełnienia przestępstwa wobec małoletnich, zwłaszcza przestępstwa na tle seksualnym.

I. Stworzenie bezpiecznego środowiska w parafii

- W Parafii pw. Podwyższenia Krzyża Świętego i Marii Magdaleny w Siemowie został opracowany i wprowadzony w życie wewnętrzny dokument, w którym zawarta jest polityka

ochrony przebywających tam dzieci i osób dorosłych zgodnie z obowiązującymi standardami wyznaczonymi zarówno przez dokumenty państwowe (Ustawę o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz innych ustaw z dn. 28 lipca 2023 r. – tzw. „Ustawa Kamilka”), jak i wskazania wynikające z Wytycznych Kościoła katolickiego w Polsce.

1. Polityka ochrony dotyczy szczegółowych zasad bezpieczeństwa i sposobów ochrony przebywających tam dzieci i bezbronnych dorosłych, czyli:

- a) rekrutacji personelu i osób zaangażowanych duszpastersko w parafii;
 - o O każdej osobie zaangażowanej w parafii i mającej kontakt z dziećmi w obszarze związanym z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez dzieci, lub z opieką nad dziećmi proboszcz uzyskuje dane z Rejestru Sprawców Przepiępstw na Tle Seksualnym (<https://arch-bip.ms.gov.pl/pl/rejestry-i-ewidencje/rejestr-sprawcow-przepiępstw-na-tle-seksualnym/>).
 - o Dodatkowo, przed nawiązaniem stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby do działalności (np. wolontariackiej) związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez dzieci, lub z opieką nad nimi proboszcz ma obowiązek uzyskania od tej osoby informacji z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przepiępstw określonych w rozdz. XIX k.k. (przepiępstwa przeciwko życiu i zdrowiu) i XXV k.k. (przepiępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajowości) oraz w zakresie art. 189a k.k. (handel ludźmi), art. 207 k.k. (znęcanie się nad osobą najbliższą lub pozostającą w stosunku zależności) oraz przepiępstw z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.
 - o Jeśli parafia zdecyduje się zatrudnić firmę z zewnątrz lub udostępnia im pomieszczenia, właściciel firmy musi przedstawić proboszczowi oświadczenie o sprawdzeniu swoich pracowników, którzy wejdą na teren parafii i będą mogli mieć kontakt z dziećmi, w Rejestrze Sprawców Przepiępstw na Tle Seksualnym.
- b) bezpiecznych relacji pomiędzy dorosłymi zatrudnionymi i pomagającymi duszpastersko w parafii, a dziećmi i bezbronnymi dorosłymi;
- c) bezpiecznych relacji pomiędzy rówieśnikami;
- d) bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych: Parafia nie zapewnia dzieciom dostępu do Internetu. Jeśli zajdzie taka konieczność wdrożymy środki bezpieczeństwa uniemożliwiające dostęp do treści stanowiących zagrożenie poprzez zainstalowanie oprogramowania filtrującego treści. Korzystanie z Internetu będzie przez nas monitorowane.

- e) zasady ochrony wizerunku i danych osobowych;

Wszelka działalność dotycząca ochrony oraz interwencji i pomocy musi być dokumentowana. Wpisów w rejestrze zdarzeń dokonują osoby bezpośrednio zaangażowane w daną aktywność, ale za bezpieczne przechowywanie notatek odpowiedzialny jest proboszcz. Rejestr prowadzi się zgodnie z zasadami ochrony danych wrażliwych

- f) sposobu reagowania w parafii na przypadki podejrzenia, że dziecko doświadcza przemocy fizycznej, psychicznej czy seksualnej i zasad prowadzenia rejestru interwencji.

- g) pomocy osobom pokrzywdzonym.

2. Standardy ochrony są dostępne w parafii i podane do publicznej wiadomości (na stronie internetowej [Strona główna \(parafiasiemowo.pl\)](http://Strona_główna_(parafiasiemowo.pl)) oraz wywieszzone w gablocie (wersja skrócona).

II. Weryfikacja, delegowanie i edukacja kapłanów osób konsekrowanych i świeckich pracujących z dziećmi i z osobami bezbronnymi w parafii:

1. Obowiązki proboszcza:

- a) Do obowiązków proboszcza należy wdrażanie w życie standardów ochrony przed przemocą.
- b) Za niezastosowanie się do standardów odpowiedzialność personalnie ponosi proboszcz parafii, również wobec prawa.
- c) Proboszcz parafii powołuje osobę lub Zespół ds. Prewencji (należy do niego również tzw. osoba zaufana). Wskazane jest, aby były to cieszące się zaufaniem osoby świeckie, odpowiednio przeszkolone i kompetentne, które będą wiedziały, jakie działania w danej sytuacji są stosowne i konieczne. Osoby te ściśle współpracują z proboszczem miejsca, który personalnie ponosi odpowiedzialność za wdrażanie i przestrzeganie standardów oraz za działania interwencyjne. Współpracują również z osobami odpowiedzialnymi w diecezji/zgromadzeniu za prewencję, jak również z delegatem/delegatką ds. ochrony dzieci i młodzieży. Nie mogą być to osoby uwikłane w lojalność środowiskową lub w konflikt interesów. Odpowiadają za wprowadzenie standardów oraz uczestniczą w szkoleniach zgodnie z zasadami wskazanymi przez diecezję, do której parafia należy (każda parafialna grupa dusz- pasterska może mieć wyznaczoną do tego celu konkretną osobę).
- d) Proboszcz parafii powołuje osobę zaufaną, do której należy przyjmowanie zgłoszeń dotyczących nierespektowania standardów. Osoba zaufana nie może na własną rękę podejmować działań służących wyjaśnieniu podejrzeń i zarzutów lub weryfikacji zgłaszanych faktów. Obowiązuje ją zasada poufności. Powinna to być osoba faktycznie budząca zaufanie, posiadająca tzw. kompetencje miękkie, predysponujące ją do kontaktu z osobami skrzywdzonymi.

- e) Osobą odpowiedzialną bezpośrednio za interwencję w przypadku zaistnienia przemocy jest zarządca placówki, w tym wypadku proboszcz parafii. Powinien czynić to we współpracy z wymienionymi wyżej kompetentnymi osobami. Obowiązki duszpasterzy dzieci

2. *Duszpasterze dzieci powinni:*

- a) czuwać nad własną dojrzałością emocjonalną, psychiczną, duchową;
- b) starać się o dobór żywo wierzących, rzetelnych, zweryfikowanych i odpowiednio przeszkolonych osób do pełnienia funkcji animatorów, wychowawców itd.;
- c) wspierać dzieci w ich rozwoju ku dojrzałości;
- d) dbać o respektowanie zasad kultury (wobec dzieci i między nimi);
- e) czuwać nad równym traktowaniem wszystkich dzieci, z uwzględnieniem ich szczególnych potrzeb i osobistych uwarunkowań;
- f) dbać o przestrzeganie prawa do nienaruszalności cielesnej i prywatności;
- g) organizować działania duszpasterskie w miejscach bezpiecznych;
- h) utrzymywać możliwie żywy i transparentny kontakt z rodzicami dzieci;
- i) dbać o przestrzeganie zasad prywatności i ochrony wizerunku oraz danych osobowych dzieci.

III. Zespół do spraw Prewencji i jego praca (definicje) :

- a) **osoba odpowiedzialna za standardy ochrony dzieci** – osoba wyznaczona przez przełożonego danego dziecka duszpasterskiego, danej grupy parafialnej. W naszej parafii dotyczyć ona będzie ministrantów, zespołu muzycznego oraz w przyszłości innych grup. Sprawująca nadzór nad prawidłowym stosowaniem standardów ochrony dzieci i dorosłych.
- b) **osoba zaufana** – osoba wyznaczona przez przełożonego danego dziecka duszpasterskiego, ciesząca się zaufaniem i odpowiednio przygotowana, odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach dotyczących przemocy.
- c) **osoba odpowiedzialna za interwencję** – zarządca placówki (proboszcz)
- d) **grupa wyznaczonych dzieci**- wspiera zespół do spraw Prewencji

IV. Formy przemocy wobec dziecka i osób dorosłych to wszystkie formy złego traktowania fizycznego lub emocjonalnego, wykorzystywania seksualnego, zaniedbywania lub niedbałego traktowania, wyzysku komercyjnego lub innego, skutkujące rzeczywistą lub potencjalną szkodą dla zdrowia, przetrwania, rozwoju lub godności dziecka w kontekście relacji odpowiedzialności, zaufania lub siły. Dzieli się powszechnie na pięć podtypów:

- a) **przemoc fizyczna** to przemoc, w wyniku której dziecko lub osoba dorosła doznaje fizycznej krzywdy lub jest nią potencjalnie zagrożone. Krzywda ta następuje w wyniku działania bądź zaniechania działania ze strony rodzica lub innej osoby odpowiedzialnej za dziecko lub osobę dorosłą. Której dziecko lub osoba dorosła ufa, bądź która ma nad nim władzę. Przemoc fizyczna wobec dziecka może być czynnością powtarzalną lub jednorazową.
- b) **przemoc psychiczna i emocjonalna** to przewlekła, nie fizyczna, szkodliwa interakcja wobec dziecka lub osoby dorosłej, obejmująca zarówno działania, jak i zaniechania. Zaliczamy do niej m.in. niedostępność emocjonalną, zaniedbywanie emocjonalne, relację opartą na wrogości, obwinianiu, oczernianiu, odrzucaniu, nieodpowiednie rozwojowo lub niekonsekwentne interakcje z dzieckiem lub osobą dorosłą, niedostrzeganie lub nieuznawanie indywidualności dziecka lub osoby dorosłej i jego granic psychicznych.
- c) **zaniedbywanie dziecka lub osoby dorosłej często starszej lub schorowanej** to chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie jego podstawowych potrzeb fizycznych/psychicznych i/lub nierespektowanie jego podstawowych praw, powodujące zaburzenia jego zdrowia i/lub trudności w rozwoju. Do zaniedbywania dochodzi w relacji z osobą, która jest zobowiązana do opieki, wychowania, troski i ochrony dziecka lub osoby dorosłej.
- d) **narażenie na przemoc w rodzinie** – forma psychicznego znęcania się nad dzieckiem lub osobą dorosłą, w której dziecko lub dorosły jest obecne – słyszy lub widzi – gdy inny członek rodziny doświadcza przemocy fizycznej, psychicznej lub seksualnej albo widzi szkody wyrządzone osobom lub mieniu w wyniku agresywnego zachowania członka rodziny.
- e) **wykorzystywanie seksualne dziecka** – wykorzystanie seksualne dziecka to włączanie dziecka w aktywność seksualną, której nie jest ono w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody i/lub na którą nie jest dojrzałe rozwojowo i nie może zgodzić się w ważny prawnie sposób i/lub która jest niezgodna z normami prawnymi lub obyczajowymi danego społeczeństwa. Z wykorzystaniem seksualnym mamy do czynienia, gdy taka aktywność wystąpi między dzieckiem a dorosłym lub dzieckiem a innym dzieckiem, jeśli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w relacji opieki, zależności, władzy. Celem takiej aktywności jest zaspokojenie potrzeb innej osoby (World Health Organization). Obejmuje zachowania z kontaktem fizycznym (w tym penetracyjne) oraz bez kontaktu fizycznego, może wtedy przybrać formę seksualizacji, robienia zdjęć lub filmów wideo przedstawiających dzieci o charakterze jednoznacznie seksualnym, zmuszania dzieci do oglądania czynności seksualnych lub wzięcia w nich udziału lub zmuszania dzieci do uprawiania seksu lub angażowania się w czynności seksualne z innymi dziećmi lub dorosłymi. Obejmuje również wyzyskiwanie seksualne dzieci, czyli czerpanie zysku np. z pornografii z udziałem dzieci lub prostytutce dziecięcej.
- f) **Grooming (wobec dziecka)** – zachowania, których celem jest przygotowanie dziecka do wykorzystywania seksualnego. Obejmuje nawiązanie szczególnej relacji z dzieckiem, często również warunkowanie rodziców i innych dorosłych

oraz osłabienie ich czujności, aby myśleli, że relacja z dzieckiem jest normalna i pozytywna.

g) przemoc rówieśnicza (agresja rówieśnicza, *bullying*) – występuje, gdy dziecko doświadcza różnych form przemocy ze strony rówieśników, bezpośrednio lub z użyciem technologii komunikacyjnych. Ma miejsce wtedy, gdy działanie ma na celu wyrządzenie komuś przykrości lub krzywdy (intencjonalność), ma charakter systematyczny (powtarzalność), a ofiara jest słabsza od sprawcy bądź grupy sprawców. Obejmuje przemoc werbalną (np. przezywanie, dogadywanie, ośmieszanie), relacyjną (np. wykluczenie z grupy, ignorowanie, nastawianie innych przeciwko osobie), fizyczną (np. pobicie, kopanie, popychanie, szarpanie), materialną (np. kra- dzież, niszczenie przedmiotów) oraz elektroniczną (złośliwy SMS lub e-mail, wpis w mediach społecznościowych, umieszczanie w Internecie zdjęć lub filmów ośmieszających ofiarę), a także przemoc podczas randki ze strony chłopaka/dziewczyny.

V. Sposób reagowania na oskarżenia lub niewłaściwe zachowania:

- a) W przypadkach przemocy fizycznej bądź seksualnej, gdy sprawcą jest osoba dorosła lub dziecko, należy zgłosić ten fakt zgodnie z prawem do organów ścigania lub/ oraz do delegata właściwej instytucji kościelnej.
- b) Gdy sprawa dotyczy niewłaściwego zachowania osób świeckich zatrudnionych w parafii bądź wolontariuszy, sprawę należy zbadać i podjąć adekwatne kroki w zależności od tego, czego dotyczyło to zachowanie. Każdorazowo należy podjąć z tą osobą rozmowę i jeśli zajdzie taka potrzeba, to okresowo lub stale wycofać ją z pracy duszpasterskiej.
- c) Jeśli niewłaściwe zachowanie dotyczy dziecka, należy o tym zawiadomić jego rodziców i wraz z nimi podjąć odpowiednie działania.
- d) Jeśli sprawa dotyczy niewłaściwych zachowań dzieci wobec siebie nawzajem, należy niezwłocznie zawiadomić rodziców dzieci i wraz z nimi podjąć odpowiednie działania.
- e) Osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń współpracuje z proboszczem i delegatem diecezjalnym i/lub zakonnym.
- f) Każda informacja o niewłaściwym zachowaniu powinna być traktowana poważnie, gdyż jest działaniem prewencyjnym.
- g) Jeśli jakkolwiek osoba dorosła zaangażowana w pracę duszpasterską w parafii dowie się od dziecka, że doświadcza ono przemocy, automatycznie ma obowiązek zastosowania się do art. 304 k.p.k. mówiącego o tym, że każdy, kto dowie się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym prokuratora lub policję.

VI. Zapewnienie opieki i wsparcia dzieciom lub dorosłym skrzywdzonym:

- a) Każda osoba, która mówi o doświadczanej przez siebie krzywdzie, winna zostać przyjęta z szacunkiem i uważnie wysłuchana.
- b) Osoba skrzywdzona powinna otrzymać informację o możliwych formach pomocy, z której może skorzystać na terenie parafii lub poza nią.
- c) W sytuacji, gdy osoba wskazana jako sprawca jest kapłanem lub inną osobą zaangażowaną w parafii, należy jak najszybciej zapewnić bezpieczeństwo osobie skrzywdzonej (np. przez niedopuszczanie do niej osoby wskazanej lub podejrzanej o krzywdę). Następnie należy jej udzielić pomocy, jakiej potrzebuje. Osoby poszkodowane nie powinny być obarczane kosztami udzielanej im pomocy.
- d) Troska duszpasterska wobec osoby skrzywdzonej i jej bliskich polega przede wszystkim na życzliwym wysłuchaniu i pomocy w odbudowaniu jej więzi z Bogiem i zaufania do Kościoła. Organizowana jest w porozumieniu z diecezjalnym duszpasterzem ds. pomocy duchowej osobom skrzywdzonym.
- e) Jeśli osoba skrzywdzona należała do jakiejś grupy parafialnej, również inni uczestnicy tej grupy powinni otrzymać pomoc duszpasterską i ewentualnie psychologiczną.
- f) Jeśli osobą skrzywdzoną jest dziecko, pomoc powinna otrzymać również jego rodzina.
- g) Parafianie powinni być we właściwy sposób poinformowani o tym, co się wydarzyło, oraz otrzymać stosowną pomoc. Należy przy tym zachować zasadę ochrony dobrego imienia osoby skrzywdzonej.
- h) Jeśli zgłoszenie dotyczy przestępstwa określonego w prawie karnym i/lub kanonicznym, osoba przyjmująca zgłoszenie postępuje zgodnie z procedurami zawartymi w Wytocznych KEP.
- i) Jeśli zgłoszenie dotyczy innej krzywdy czy niewłaściwego zachowania, osoba zgłaszająca otrzymuje informację o podjętych w sprawie krokach.
- j) Wszelkie działania i uzyskane informacje objęte są zasadą poufności, ale osoby skrzywdzonej nie wolno zobowiązywać do zachowania tajemnicy.

VII. Sposób postępowanie z oskarżonymi o wykorzystywanie seksualne i przemoc:

- a) Do parafii mogą należeć osoby, które są oskarżone o różne przestępstwa bądź mają wyrok w zawieszeniu, lub też wróciły do środowiska po odbytych wyroku. Nie powinny one pracować z dziećmi, natomiast powinny zostać objęte pomocą duszpasterską.
- b) W sytuacji, gdy oskarżonym jest dziecko, należy współpracować z jego rodzicami lub opiekunami prawnymi w takim zakresie, w jakim jest to możliwe i potrzebne. Ich również dobrze jest otoczyć opieką duszpasterską.
- c) W sytuacji, gdy osobą oskarżoną jest kapłan lub osoba konsekrowana, należy zastosować się do wskazań uzyskanych od biskupa miejsca lub przełożonych. Wobec takiej osoby powzięte zostają kroki przewidziane przez Wytoczne KEP.

- d) Gdy osobą oskarżoną jest świecki pracownik lub wolontariusz parafialny, należy odsunąć taką osobę od podejmowanej pracy na czas wyjaśnienia sprawy lub do czasu decyzji prokuratury oraz objąć ją opieką duszpasterską.
- e) W procesie wyjaśniania sprawy oraz w podawaniu informacji należy również zwracać uwagę na zachowanie ochrony dobrego imienia domniemanego sprawcy.
- f) W przypadku zaistnienia fałszywego oskarżenia, jeśli zarzuty nie zostaną potwierdzone, a oskarżenie znane było osobom postronnym, należy przekazać im informację o niewinności oskarżonego w formie komunikatu biskupa miejsca lub delegata.

VIII. Zasady chroniące w obszarze parafialnym:

1. Zasady chroniące dotyczące dzieci

Dzieckiem jest osoba, która nie ukończyła 18. roku życia. Dziecko, rozwijając się, konstruuje siebie jako osobę. Potrzebuje do tego opieki, troski, serdeczności, kształcenia i wychowania. Dzieje się to w rodzinie, ale również poprzez relacje z autorytetami oraz wartościami przekazywanymi w środowisku rówieśniczym i wychowawczym. Wszelkie oddziaływanie wychowawcze zawsze musi się dokonywać z poszanowaniem woli rodziców bądź prawnych opiekunów.

Wprawdzie niemożliwe jest stworzenie wyczerpującej listy zachowań niepożądanych, ani też wskazanie precyzyjnych granic wszystkich zachowań, należy jednak kierować się poniższymi wskazówkami oraz roztropnością i wrażliwością ewangeliczną.

Zasady te dotyczą nie tylko relacji dorosły – dziecko, ale również relacji pomiędzy dziećmi.

2. Zasady chroniące w kontakcie bezpośrednim:

- a) Wszystkie spotkania z dziećmi na terenie parafii powinny być organizowane w miejscach oficjalnych, ogólnodostępnych i do tego przygotowanych.
- b) Nie można przebywać z dzieckiem sam na sam w warunkach odizolowanych. Jeżeli dobro dziecka wymaga indywidualnego spotkania, nie może ono odbywać się w sekrecie (zalecane powiadomienie rodziców lub przełożonego) i w warunkach odizolowanych. Osoba przeprowadzająca spotkanie powinna zatroszczyć się o transparentność (np. przeszklone lub uchylone drzwi pomieszczenia, które nie mogą być zamknięte na klucz, obecność innych osób w bezpośrednim pobliżu, powiadomienie innych osób o spotkaniu itp.). Indywidualnych spotkań z dziećmi nie wolno w nieroztropny sposób mnożyć ani przedłużać. Spotkania takie nie powinny odbywać się w późnych godzinach wieczornych (po godz. 20.00 lub nocą).
- c) Dzieci nie mogą przebywać w parafialnych pomieszczeniach mieszkalnych bez opieki rodzica lub opiekuna prawnego.
- d) Dzieci powinny zawsze pozostawać pod opieką osoby dorosłej. Podczas pełnienia funkcji wychowawczych opiekunowie nie mogą pozostawać pod wpływem alkoholu lub substancji psychoaktywnych ani przyjmować ich w obecności dzieci.
- e) Dzieci na terenie parafii nie mogą przebywać pod wyłączną opieką innego dziecka,

chyba, że inaczej stanowią regulaminy religijnych ruchów duszpasterstwa poza parafialnego, np. zespół muzyczny, grupa ministrantów czy grupy młodzieżowe. W tym wypadku stosuje się standardy opracowane przez te grupy. Osoby te powinny być odpowiednio uformowane, przygotowane i pełnić posługę pod okiem dorosłych.

- f) Jeśli spotkania formacyjne, np. przygotowanie do bierzmowania, odbywają się w domach wybranych rodzin, również muszą być przeprowadzane w grupie, nigdy indywidualnie.
- g) Zakazuje się przewożenia dzieci prywatnymi samochodami, zwłaszcza w pojedynkę, **bez wiedzy i wyraźnej zgody rodziców lub opiekunów prawnych.**
- h) W prywatne życie dziecka wolno ingerować tylko w takim wymiarze, w jakim wymaga tego konkretny problem.
- i) W przypadku konieczności podjęcia rozmów na temat seksualności należy wykazać się delikatnością i roztropnie rozemnać, czy takiej rozmowy nie powinien przeprowadzić specjalista.
- j) W obecności dzieci nie wolno wypowiadać treści i żartów o podtekście seksualnym. Zabronione jest prezentowanie dzieciom treści obscenicznych, erotycznych, pornograficznych lub mających podtekst seksualny, zawierających sceny brutalnej przemocy bądź nieodpowiednich do wieku i wrażliwości odbiorców w jakikolwiek sposób i za pomocą jakiegokolwiek urządzenia.
- k) Niedozwolone jest stosowanie przemocy fizycznej oraz psychicznej, takiej jak: poniżanie, upokarzanie, ośmieszanie, dokuczanie, szykanowanie, znęcanie się itp., zarówno w bezpośrednich kontaktach, jak i za pośrednictwem mediów społecznościowych.
- l) Niedopuszczalne są wszelkiego rodzaju nadużycia duchowe (w obszarze spowiedzi, poradnictwa itp.).
- m) Każdy przypadek przemocy fizycznej, psychicznej (emocjonalnej) czy seksualnej pomiędzy dziećmi wymaga natychmiastowej reakcji ze strony opiekunów.

3. Zachowania właściwe w naszym kręgu kulturowym:

- a) uścisk dłoni lub delikatne objęcie, przytulenie, pocałunki w policzek;
- b) delikatne poklepanie po ramionach lub plecach jako wyraz akceptacji wsparcia, pocieszenia;
- c) dotyk ramion, rąk czy barku jako wyraz bliskości;
- d) trzymanie się za ręce w czasie np. zabawy lub dla uspokojenia wzburzenia emocjonalnego;
- e) trzymanie za ręce dzieci w czasie spaceru;
- f) siadanie w pobliżu małych dzieci;
- g) podnoszenie lub trzymanie na rękach dzieci do ok. 3. roku życia;
- h) przytulanie i branie na kolana małych dzieci za zgodą ich rodziców i najlepiej w ich obecności;
- i) dzieciom nie wolno robić zdjęć lub filmować bez ich zgody. Nie wolno upubliczniać zdjęć, filmów z udziałem dzieci bez pisemnej zgody ich rodziców lub opiekunów praw-

nych, z wyjątkiem zdjęć dużych grup w miejscach publicznych w związku z informowaniem o wydarzeniach.

- j) zabrania się częstowania dzieci tytoniem, alkoholem i innymi substancjami psychoaktywnymi, posiadania środków niedozwolonych przez prawo. Nie wolno również tolerować ich posiadania oraz zażywania przez dzieci.

4. Zasady ochrony dotyczące wyjazdów:

Zachęca się do pełnej transparentności w organizowaniu spotkań z dziećmi. Na początku roku formacyjnego w parafii należy:

- a) zapoznać rodziców lub opiekunów prawnych dzieci z harmonogramem prowadzonych spotkań;
- b) zadbać o wyrażenie przez nich zgody w formie pisemnej na udział w spotkaniach;
- c) ustalić zasady odbioru dzieci;
- d) ustalić zasady komunikacji elektronicznej z dziećmi;
- e) wszystkie formy zorganizowanego czasu, a w sposób szczególny wypoczynku dzieci powinny być realizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa;
- f) na wyjazdy grupowe należy uzyskać pisemną zgodę rodziców lub opiekunów prawnych, po uprzednim zapoznaniu ich z ramowym planem działania i zasadami jego organizacji (regulaminem). Podczas wyjazdu rodzice lub opiekunowie prawni mają prawo do kontaktu ze swoim dzieckiem oraz z jego opiekunem;
- g) podczas wyjazdów parafialnych opiekunowie nie powinni nocować w tym samym pomieszczeniu co podopieczni. W sytuacji szczególnej, wymagającej od opiekuna pozostania w nocy w pomieszczeniu z wychowankiem, powinien on o tym fakcie zawiadomić inną osobę dorosłą, kierownika wyjazdu oraz, jeśli to możliwe, rodzica lub opiekuna prawnego wychowanka. Jeśli wyjazd przewiduje noclegi zbiorowe, organizator zawiera informację na ten temat w regulaminie. Szczególnie zadbać należy o ochronę dzieci w toaletach, łazienkach, przebieralniach czy szatniach.

5. Zasady chroniące dotyczące wszystkich również dorosłych

- a) Sakrament pokuty i pojednania, a także spotkania związane z towarzyszeniem duchowym powinny odbywać się w miejscach do tego wyznaczonych (konfesjonał lub miejsce osobne, ale widoczne). Jeśli nie można zachować tej zasady (np. w czasie wakacji, pielgrzymki czy przy spowiedzi osoby chorej czy z niepełnosprawnością), należy zadbać o to, by spowiednik i penitent byli dostępni (drzwi pomieszczenia nie mogą być zamknięte na klucz) lub widoczni dla innych osób (np. przeszklenia w drzwiach, uchylone drzwi do pomieszczenia). Niedopuszczalne jest spowiada- nie lub tzw. rozmowy duchowe w pokojach prywatnych.
- b) Podczas Mszy świętych o uzdrowienie połączonych z modlitwą wstawienniczą należy zadbać o to, aby modlitwa taka odbywała się przy głównym ołtarzu, w miejscach godnych, widocznych, centralnych, a nie w różnych „zaułkach”, przyciemnionych pomieszczeniach itp.

- c) Zaleca się, aby odwiedziny chorych (dotyczy księży oraz szafarzy i wolontariuszy) odbywały się w obecności osoby trzeciej (kogoś z rodziny, z sąsiedztwa, osoby posługującej w parafii).
- d) Do udziału w wizytach duszpasterskich (kolęda) należy zapraszać tylko takie osoby (służba liturgiczną, organista, zakrystianin, kościelny), które wykazują się odpowiednią dojrzałością np. w obszarze zachowania dyskrecji.
- e) Zobowiązania i obietnice księdza, pracownika lub osoby posługującej w parafii, zwłaszcza te, za które uiszczono wynagrodzenie, powinny być udokumentowane w formie pisemnej, a kopia przekazana beneficjentowi.

6. Kodeks zachowań pomiędzy rówieśnikami

W Parafii pw Podwyższenia Krzyża Świętego oraz Marii Magdaleny w Siemowie Ksiądz proboszcz Marcin Józwiak wraz z grupą dzieci zespołu muzycznego działającego przy kościele oraz grupą ministrantów utworzył Kodeks zachowań. Wszystkie dzieci chętnie przedstawiały swoje pomysły. Na koniec jednogłośnie oświadczyli, że będą przestrzegać wszystkich zasad, aby dawać dobry przykład wśród innych dzieci.

Ustalono, że zmiany i weryfikacja zasad bezpiecznych relacji pomiędzy dziećmi odbywać się będzie co dwa lata. Jeśli będzie taka potrzeba z powodu krzywdzenia rówieśniczego zmiana treści zasad bezpiecznych relacji między dziećmi jest możliwa w każdym momencie na ich wniosek i z ich udziałem.

KODEKS ZACHOWAŃ

1. Traktujemy się z szacunkiem.
2. Troszczymy się o siebie nawzajem.
3. Jesteśmy tolerancyjni- każdy z nas jest inny, inaczej wygląda, myśli i czuje.
4. Mamy prawo do zabawy, ale i też nauki.
5. Działamy wspólnie jako grupa.
6. Jesteśmy otwarci na nowe znajomości.
7. Jesteśmy zawsze życzliwi i koleżeńscy.
8. Każdy ma prawo do wyrażenia swojego zdania i swojej opinii
9. Słuchamy i nie staramy się nie przerywać gdy ktoś mówi
10. Stosujemy formy grzecznościowe: przepraszam, proszę i dziękuję
11. Szanujemy rzeczy osobiste swoje i innych
12. Gdy pożyczamy to pytamy o zgodę właściciela
13. Nie przeglądamy cudzych rzeczy np. pamiętnika, telefonu
14. Nie robimy zdjęć i nie nagrywamy ani nie rozpowszechniamy wizerunku innych bez ich zgody
15. Jeśli ktoś potrzebuje chwili dla siebie szanujemy to
16. Nie stwarzamy sytuacji w której ktoś czułby się ominięty lub izolowany
17. Nie stosujemy przemocy fizycznej. Szturchanie, popychanie, kopanie czy siłowe przy- trzywanie.

18. Szanujemy przestrzeń intymną kolegów/koleżanek.
19. Nie wyśmiewamy, nie obgadujemy, nie ośmieszamy, nie zawstydzamy, nie upokarzamy, nie lekceważymy i nie obrażamy kolegów/koleżanek.
20. Nie wypowiadamy się w sposób obraźliwy o rodzicach kolegów/koleżanek.
21. Pamiętamy, że żarty są wtedy żartami, kiedy nikt z ich powodu nie cierpi.
22. Nie narażamy siebie i innych uczniów na sytuacje zagrażające życiu i zdrowiu fizycznemu czy psychicznemu.
23. Nie wyrażamy negatywnych, prześmiewczych komentarzy na temat zachowania, pracy, wyglądu kolegów/koleżanek.
24. Pamiętamy, że cyberprzemoc często zaczyna się od tzw. „niewinnych żartów”. Nie każdy ma takie samo poczucie humoru. Uważamy na to, co piszemy i co publikujemy, w Internecie nic nie ginie.
25. Nie udostępniamy kontaktów do innych osób (telefonicznych, mailowych) bez ich zgody.
26. Nie publikujemy wrażliwych danych, powierzonych ci informacji oraz zdjęć i filmów ośmieszających innych.
27. Chronimy intymność swoją i innych.
28. Sprzeciwiamy się hejtowi
29. Nie prowokujemy innych do niepotrzebnych, nieuzasadnionych kłótni.
30. Nie podszywamy się w Internecie pod inne osoby. Takie zachowanie w cyberprzestrzeni jest kradzieżą tożsamości. To jest przestępstwo.

7. Sposoby pokojowego rozwiązywania konfliktów:

- a) Wycisz się, uspokój, zatrzymaj niepotrzebną kłótnię, zanim stracisz nad sobą kontrolę. Zastanów się, co chcesz osiągnąć. Jeśli to możliwe, podejmij spokojną rozmowę z drugą stroną.
- b) Umów się na rozmowę w bardziej stosownych warunkach, w ten sposób zyskasz czas na konstruktywny dialog
- c) Powiedz, co według Ciebie jest problemem, co przyczyną nieporozumienia, czego oczekujesz.
- d) Słuchaj drugiej osoby. Dopytaj o jej odczucia i oczekiwania. Podsumuj to, co usłyszałaś/usłyszałeś dla upewnienia się, czy dobrze zrozumiałaś/zrozumiałeś jej komunikat.
- e) Upewnij się, że Twój rozmówca powiedział wszystko odnośnie do swoich odczuć.
- f) Wspólnie wymyślcie rozwiązanie satysfakcjonujące obie strony.
- g) Jeśli nie uda się Wam dojść do porozumienia, poproś o pomoc osobę dorosłą, aktualnego opiekuna grupy. Porozmawiaj o tym z Twoimi rodzicami. Nie rozwiązuj konfliktu samodzielnie.
- h) Nie bądź obojętny, gdy komuś dzieje się krzywda. Zawsze poinformuj o tym osobę dorosłą.

IX. Edukacja dzieci oraz osób bezbronnych w ochronie swoich granic:

„Edukacja to szczepionka na przemoc” przekonywał Edward James Olmos. Zapobieganie sytuacjom sprzyjającym wykorzystaniu odbywa się również poprzez kształtowanie świadomości dzieci. W parafii istnieje możliwość zadbania o taką edukację. Szkolenia, np. w konwencji warsztatów, powinny prowadzić osoby odpowiednio do tego przygotowane. Powinny one obejmować formację dzieci do reagowania poprzez asertywne zachowanie oraz informowanie odpowiednich osób dorosłych w sytuacjach, w których są świadkami lub doświadczają od dorosłych albo innych dzieci jakiegokolwiek krzywdy (fizycznej, seksualnej, słownej, emocjonalnej itd.), takiej jak np.:

- a) pozostawianie dzieci bez opieki;
- b) okazywanie niechcianej czułości;
- c) próby nawiązywania kontaktu w miejscach odosobnionych;
- d) epatowanie nagością oraz zapraszanie, zwłaszcza indywidualnie, do miejsc takich jak np. sauna;
- e) przekraczanie granic nienaruszalności cielesnej;
- f) zbyt intensywne dążenie do osobistego kontaktu;
- g) infantylne zachowania opiekunów;
- h) prowokacja i wciąganie w sytuacje dwuznaczne;
- i) prezentowanie nieodpowiednich i wulgarnych treści (zwłaszcza materiałów o charakterze erotycznym, pornograficznym, obrazujących przemoc lub w inny sposób przyczyniających się do dyskomfortu);
- j) nadmierne i indywidualne obdarowywanie prezentami i inne formy faworyzowania;
- k) brak empatii i wrażliwości na potrzeby dzieci;
- l) proponowanie, używanie alkoholu lub środków psychoaktywnych itp. lub bycie pod ich wpływem.

X. Szkolenie i stałe wsparcie dla osób zajmujących się profilaktyką:

Zakres szkoleń w tematyce ochrony dzieci i osób bezbronnych oraz kto je prowadzi:

- a) Wszyscy pracownicy i wolontariusze w parafii otrzymują potrzebną im wiedzę o standardach przyjętych i obowiązujących w parafii – kodeksie zachowań, procedurach związanych z interwencją i zgłoszeniem. Szkolenie może prowadzić osoba odpowiedzialna w parafii za prewencję.
- b) Pracownicy i wolontariusze pełniący funkcje wychowawcze lub formacyjne dodatkowo otrzymują potrzebną wiedzę dotyczącą:
 - rodzajów przemocy (w tym przemocy rówieśniczej);
 - rozpoznawania oznak przemocy (w tym wykorzystania seksualnego);
 - strategii działania sprawców przemocy (w tym przemocy seksualnej);
 - rozmowy z dzieckiem/nastolatkiem/osobą bezbronną na temat krzywdy;
 - rozmowy z dorosłymi (gdy ktoś pracuje z grupą dorosłych) dotyczącą przemocy;
 - zagrożeń i ochrony przed szkodliwymi treściami w Internecie;
 - innych zaleceń obowiązujących w danej placówce/miejsu duszpasterskim.

- c) Każda osoba pracująca z dziećmi i osobami bezbronnymi powinna otrzymać zaświadczenie o udziale w szkoleniu.
- d) Każda osoba pracująca z dziećmi i osobami bezbronnymi co dwa lata uczestniczy w jednodniowym szkoleniu z zakresu prewencji. Treść tych szkoleń przygotowana jest przez osobę odpowiedzialną w diecezji/zakonie za prewencję.
- e) Szkolenia prowadzą odpowiednio przygotowane oraz kompetentne w dziedzinie ochrony dzieci i osób bezbronych osoby, które są delegowane przez diecezję/ zakon do pełnienia takich zadań.
- f) Osoby odpowiedzialne za prewencję w parafii poza wiedzą z pkt 1 i 2 powinny mieć także wiedzę na temat:
- budowania systemu prewencji zgodnego z wymogami Kościoła i ustaw państwowych (obecnie tzw. „Ustawa Kamilka” i Krajowy Plan Przeciwdziałania Przemocy Przeciwko Wolności Seksualnej i Obyczajności na Szkodę Mało- letnich na lata 2023-2026 oraz Wytyczne KEP, dokument prewencji KEP);
 - podstawowych procedur prawnych (kanonicznych i przewidzianych przez Kodeks karny);
 - czynników ryzyka i czynników ochronnych;
 - funkcjonowania w środowisku lokalnym placówek pomocowych;
 - procedur ustalonych dla danej parafii.
- g) Za szkolenie tych osób odpowiada osoba odpowiedzialna za prewencję w danej diecezji/zakonie. Na szkolenie zaprasza osoby posiadające kompetencje potwierdzone odpowiednim dokumentem.
- h) Osoby odpowiedzialne za prewencję w danej parafii uczestniczą raz w roku w spotkaniu odpowiedzialnych za prewencję w danej diecezji.

XI. Zapewnienie jakości i ciągłości działań w zakresie prewencji:

- Dokument zawierający standardy ochrony dzieci i osób bezbronych w parafii aktualizowany jest co dwa lata.
- Ewaluacja dokumentu dokonywana jest w danej placówce przez osobę odpowiedzialną za prewencję we współpracy z proboszczem i osobami wyznaczonymi przez proboszcza, a następnie konsultowana z osobami zaangażowanymi w duszpasterstwo parafialne. Następnie jest zatwierdzana przez osobę odpowiedzialną w diecezji za prewencję.

‘XII. Wykaz Numerów Telefonów, Pod Którymi Również Znajdziesz Wsparcie:

- 800 70 2222 – **wsparcie w kryzysie psychicznym**, bezpłatnie, całodobowo, 7 dni w tygodniu
- 116 123 – **wsparcie w kryzysie emocjonalnym**, bezpłatnie, całodobowo, 7 dni w tygodniu
- 22 594 91 00 – **wsparcie w depresji**, bezpłatnie, środy i czwartki w godz. 17.00-19.00
- 800 108 108 – **wsparcie dla osób w żałobie i po stracie**, bezpłatnie, w dni powszednie w godz. 14.00-20.00
- 112 – **numer alarmowy**, bezpłatnie, całodobowo, 7 dni w tygodniu
- Pedagog i psycholog szkolny